

04 KÁRTEVŐMENTESÍTÉSI UTASÍTÁSMINTA

1. Az utasítás célja:

Leírni azokat a tevékenységeket, melyek biztosítják az üzem területének teljes kártevő mentességét.

2. Alkalmazási terület:

A vállalkozás telephelyén.

3. Hivatkozások:

Európai Parlament és a Tanács 852/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az élelmiszerhigiéniáról

4. A program tartalma:

A program bevezetéséért és működtetéséért felelős vezető:.....

A kártevők, főleg a rovarok és rágcsálók általi károsítás nemcsak a nyersanyag, alapanyag romlását jelenti, de annak higiénés szintjét is rontja, a belekerült állati testmaradványokkal, ürülékkel, szőrrel vagy akár súlyos, járványos betegséget indukáló kórokozók behurcolásával. Az üzem teljes területén, (tárolási, feldolgozási helyek, csomagolóanyag-, félkész- és készterméktárolás, szociális területek, hulladéktároló) biztosítani kell a teljes rovar- és rágcsáló mentességet. A kártevők esetleges jelenlétének jelzéséért minden dolgozó felelős.

4.1. Megelőzés, mechanikai védekezés

Legfontosabb a megelőzés, melyet a leghatékonyabban és a leginkább környezetkímélő módon, mechanikai módszerek alkalmazásával érhetjük el.

4.1.1. Építészeti előírások:

- az épületek falai, padozata és mennyezete sima, résmentes legyen
- az esetleges repedéseket/falattöréseket, lyukakat meg kell szüntetni
- az ajtókat lehetőleg zárva kell tartani, vagy ha ez nem biztosítható, akkor javasolt légfüggöny alkalmazása
- a nyitható ablakokra sűrű szövésű hálót kell szerelni
- ne legyenek beázások, penészedő falak

4.1.2. Környezeti előírások:

- minden területen csak a rendeltetészerűen szükséges anyagok, eszközök lehetnek
- anyagokat, eszközöket közvetlenül a padlóra helyezni nem szabad, csak polcon, raklapon, alátétlen tárolhatók
- meg kell szüntetni minden olyan rendezetlenséget, mely fészkelő- vagy búvóhelyet jelenthet a kártevőknek
- rendszeres időközönként meg kell bolygatni a feltételezett búvóhelyeket
- a bejövő raklapokat, műanyag rekeszeket alaposan meg kell vizsgálni, mert ezek aljához tapadva rágcsálók könnyen bejuthatnak az üzemi területre
- az épületek környékét gyommentesen kell tartani
- gondoskodni kell megfelelő hulladékgyűjtő edényekről és tárolóhely biztosításáról
- a hulladékokat rendszeresen el kell szállítani
- az esetlegesen felbukkanó háziállatokat (pl. macska, kutya), vagy vadakat tilos etetni
- a madarakat madárriasztóval lehet távol tartani

4.2. Vegyszeres védekezés

A mechanikai megelőzésen túl szükséges lehet a vegyszeres védekezés is, melyet nagyon körültekintően, engedéllyel rendelkező kártevőirtónak kell végeznie:

- rágcsálócsapdákat kell felállítani a stratégiai helyeken, pl. az épületek külső falai mentén, a nyílászárók mellett
- a rágcsálócsapdák kihelyezésénél figyelembe kell venni a biztonságtechnikai és munkavédelmi szempontokat, és a kihelyezést úgy kell végezni, hogy védve legyenek véletlen érintés, összezúzás vagy manipuláció ellen
- a rágcsálócsapdákat ajánlatos a falhoz rögzíteni
- üzemi területen belül, ahol élelmiszer van jelen, méreganyagot tartalmazó csapdák nem használhatók
- a rágcsálócsapdákat meg kell számozni, és a számot jelölni kell a mellette lévő falon is
- rágcsálóirtási térképet kell készíteni, melyen be kell jelölni a kihelyezett csapdák azonosító számait. A csapdák kihelyezésének időpontját, az alkalmazott irtószereket a kártevő irtó szakember dokumentálja.

- az irtószeres érvényes biztonsági adatlapját a kijelölt felelős tartja nyilván, kinyomtatva, vagy elektronikus formában
- a rovar helyzetet is dokumentálni kell az Rovar- és rágcsálócspda ellenőrzési lapon
- a gyártó területen és a raktárakban a rovarok ellen rovarcsapdákat kell használni, melyeket a rágcsálócspdákhöz hasonlóan meg kell számozni, és jelölni kell a térképen.
- indokolt esetben a repülő és mászó rovarok elleni védekezésre felhasználható szereket lehet permetezni, kenni, szórni, alkalmazható ragasztós fonál, por, granulátum stb. A rovarirtás során figyelembe kell venni az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi szempontokat.
- a kártevőmentesítést megbízott, megfelelő szakképesítéssel rendelkező külső vállalkozó végzi, aki szerződés alapján legalább fél évente üzemi bejárást tart a kártevő- helyzet ellenőrzése céljából
- a külső szakembert váratlan kártevő megjelenés esetén azonnal ki kell hívni a telephelyre
- a kártevőaktivitást évenkénti trendelemzéssel vizsgáljuk

4.3. Intézkedés kártétel esetén

Amennyiben a megelőző mechanikai megoldások és a vegyszeres védekezés ellenére rovar, vagy rágcsáló által okozott kár következik be a felhasznált anyagok vagy a késztermékek vonatkozásában, úgy azokat el kell különíteni és a továbbiakban nem megfelelő termékként kell kezelni. További intézkedés céljából azonnal ki kell hívni a kártevőmentesítő szakembert.

4.4. Ellenőrzés

A kihelyezett rágcsáló csapdákat szemrevételezéssel folyamatosan ellenőrizni kell, az épületen kívül legalább kéthetente, belső termelési területen legalább hetente. Az ellenőrzést az erre a célra kijelölt munkatárs végzi.

Eltérés észlelése esetén a csapdákat azonnal ki kell tisztítani, illetve megjavítani. Az intézkedést a formanyomtatványon dokumentáljuk.

A rovarcsapdák megfelelőségét is legalább kéthetente ellenőrizni kell, szükség esetén intézkedni kell és azt bejegyezni a formanyomtatványra.

5. Kapcsolódó dokumentumok

[TÉRKÉP A ROVAR- ÉS RÁGCSÁLÓIRTÓ CSAPDÁK ELHELYEZÉSÉRŐL](#)

[13 ROVARCSAPDA ELLENŐRZÉSI NAPLÓ ŪRLAPMINTA](#)

[14 RÁGCSÁLÓ LÁDA ELLENŐRZÉSI NAPLÓ ŪRLAPMINTA](#)